

ZÁLEŽÍ NA FAKTOCH: VYVRACIAME MÝTY O MIGRÁCII

Marec 2019

Migrácia nie je nová, ani nezvyčajná. A keď sa správne usmerňuje, niet sa čoho báť. Napriek tomu je niekedy uprostred dezinformácií, nepravd a falošných správ ťažké zistiť, čo sa vlastne v Európe v súvislosti s migráciou deje. Diskusia, v ktorej sa objavuje všetko od na poplach bijúcej rétoriky, že každý migrant je terorista a zločinec, až po nepresnosti a dezinformácie o tom, čo robí EÚ, je veľmi spolitizedovaná. Výmysly sa šíria na sociálnych médiách ako lesný požiar a fakty v tom hluku väčšinou nepočuť.

Tu si vysvetlíme niekoľko najčastejších mýtov o migrácii do Európy a činnosti EÚ.

MÝTUS EURÓPA ZAŽÍVA MIGRAČNÚ KRÍZU.

FAKT EURÓPA UŽ NIE JE V KRÍZOVOM REŽIME.

- Počet príchodcov je najnižší za posledných päť rokov (v roku 2018 to bolo 150 000 osôb). Je to výsledok spoločného úsilia EÚ na všetkých frontoch.
- Väčšina utečencov a migrantov zostáva v susedných krajinách. EÚ spolupracuje v partnerstve s tretími krajinami a pomáha im riešiť základné príčiny nestability, núteného vysídľovania a neregulárnej migrácie.

MÝTUS EÚ NECHRÁNI SVOJE HRANICE.

FAKT EÚ OCHRANU HRANÍC NA ÚROVNI ŠTÁTOV PODPORUJE, NIE OSLABUJE.

- Nová európska pohraničná a pobrežná stráž má nasadených približne 900 členov, ktorí dopĺňajú 100 tisíc príslušníkov pohraničnej a pobrežnej stráže členských štátov. Okrem toho Komisia navrhla vytvorenie stáleho zboru 10 tisíc príslušníkov, ktorých budú mať členské štáty k dispozícii práve na to – na ochranu našich hraníc.
- V posledných dvoch rokoch Komisia navrhla a Rada schválila aj nové pravidlá, vďaka ktorým každá osoba prekračujúca vonkajšie hranice podlieha kontrole vo všetkých našich bezpečnostných databázach.
- EÚ sa usiluje rozložiť zločinecké siete prevádzachov migrantov a obchodníkov s ľuďmi. Počas operácie Sophia bolo zadržaných viac ako 151 osôb podozrivých z obchodovania s ľuďmi a prevádzachstva a bolo neutralizovaných 551 plavidiel.

MÝTUS EÚ ZATVÁRA OČI PRED SITUÁCIOU MIGRANTOV V ZADRŽIAVACÍCH ZARIADENIACH V LÍBYI.

FAKT EÚ SA NEÚNAVNE USILUJE O EVAKUÁCIU MIGRANTOV Z LÍBYE A UKONČENIE ICH ZADRŽIAVANIA.

- Pre EÚ je prioritou ukončiť svojvoľné zadržiavanie a zatvoriť zadržiavacie zariadenia v Líbyi.
- Na evakuácii utečencov a migrantov, ktorí uviazli v Líbyi, spolupracujeme s Medzinárodnou organizáciou pre migráciu a Úradom Vysokého komisára OSN pre utečencov. Pomoc vrátiť sa z Líbye domov do svojej pôvodnej krajiny dostalo už vyše 37 tisíc migrantov a z Líbye do tretej krajiny bolo evakuovaných viac ako 2 500 ľudí, ktorí potrebovali medzinárodnú ochranu.
- Ochrana ľudských práv migrantov je v samom jadre migračnej politiky EÚ a pravidelne sa skúma v stálom dialógu s líbyjskými orgánmi; a tvorí ústrednú časť vzdelávacích činností EÚ pre líbyjské pobrežné hliadky; a je prvoradým cieľom činností, ktoré EÚ podporuje v zadržiavacích strediskách.

MÝTUS EÚ VRACIA ĽUDÍ DO LÍBYE.

FAKT POČAS OPERÁCIÍ EÚ SA ĽUDIA NIKDY NEVRACAJÚ DO LÍBYE.

- EÚ neodopiera vystúpenie na breh a migranti, ktorých zachráni európske lode, nikdy nie sú vracaní do Líbye.
- Našou prioritou je v prvom rade predchádzať tomu, aby ľudia podnikali nebezpečné cesty, a poskytnúť ochranu a podporu ohrozeným osobám na migračných trasách.

MÝTUS EÚ PONECHÁVA ČLENSKÉ ŠTÁTY NAPOSPAS OSUDU.

FAKT EÚ POSKYTUJE SVOJIM ČLENSKÝM ŠTÁTOM FINANČNÚ, PREVÁDZKOVÚ A MATERIÁLNU PODPORU.

- Počas krízy sa poskytovala okamžitá materiálna podpora z mechanizmu EÚ v oblasti civilnej ochrany. Členským štátom EÚ a krajinám na západobalkánskej trase sa rozdalo celkom 900 tisíc prikrývkov, postelí a stanov.
- EÚ zmobilizovala nebývalú finančnú podporu pre členské štáty, ktoré čelia zvýšenému tlaku, ako Grécko (2 miliardy EUR), Taliansko (885 miliónov EUR) a Španielsko (708 miliónov EUR). Komisia sa poučila z minulosti, keď EÚ musela na mobilizáciu dodatočných 3,9 miliardy EUR naliehavo potrebných na riešenie krízy využiť všetku flexibilitu v existujúcom rozpočte, a preto v budúcom rozpočte EÚ na obdobie 2021 – 27 navrhuje financovanie riadenia migrácie a bezpečnosti hraníc strojnásobiť na 34,9 miliardy EUR.
- EÚ poskytuje členským štátom svoje štyri námorné operácie, príslušníkov európskej pohraničnej a pobrežnej stráže, azylových úradníkov z Európskeho podporného úradu pre azyl a bezpečnostných zamestnancov Europolu.

MÝTUS EÚ CHCE Z EURÓPY VYTVORIŤ PEVNOSŤ.

FAKT EÚ NIE JE ÚZEMÍM OTVORENÝCH DVERÍ ANI PEVNOSŤOU.

- Európska únia sa usiluje vytvoriť spravodlivý, účinný a humánný azylový systém. Ľuďom, ktorí skutočne potrebujú ochranu, naďalej ponúkame útočisko, a tých, ktorí nemajú právo na pobyt v EÚ, vraciame naspäť.
- Európa odpovedala na najhoršiu utečeneckú krízu od druhej svetovej vojny ako prvá. Len v roku 2016 EÚ poskytla azyl alebo umožnila presídlenie viac než 720 tisícom osobám, čo je trojnásobne viac než Austrália, Kanada a Spojené štáty spolu.
- Presídľovanie umožňuje bezpečnú a legálnu cestu ľuďom, ktorí potrebujú medzinárodnú ochranu. Od roku 2015 sa vďaka dvom úspešným európskym programom presídľovania pomohlo viac ako 50 tisícom najzraniteľnejších osôb nájsť útočisko v EÚ.

MÝTUS GLOBÁLNY PAKT O MIGRÁCII VYTVÁRA ZÁKONNÉ PRÁVO MIGROVAŤ A PODPORUJE MIGRÁCIU.

FAKT ŽIADNY TAJNÝ PLÁN NA PODPORU NEŽELANEJ MIGRÁCIE NEEXISTUJE.

- Globálny pakt je nezáväzný dokument, ktorého cieľom je podpora medzinárodnej spolupráce.
- Vychádza z predpokladu, že na to, aby migrácia mohla prospievať všetkým, teda migrantom aj prijímajúcim spoločnostiam, musí byť bezpečná, usporiadaná a regulárna.
- Nevytvára zákonné právo migrovať a štáty neviaže žiadnymi právnymi záväzkami. Len znova konštatuje niečo, čo by malo byť zrejmé: každá ľudská bytosť má nárok na rovnaké univerzálne ľudské práva, pričom migranti a utečenci nie sú výnimkou.

MÝTUS JEDINÝM RIEŠENÍM SÚ VNÚTORNÉ HRANICE.

FAKT OBNOVENIE KONTROL NA VNÚTORNÝCH HRANICIACH JE PRE EURÓPU KROKOM SPÄŤ.

- Schengenský priestor je najväčším priestorom voľného pohybu na svete. Umožňuje voľný pohyb viac ako 400 miliónom občanov EÚ a jej návštevníkom, ako aj neobmedzený tok tovaru a služieb. Prináša ľuďom výhody v súkromnom aj profesionálnom živote a prosperuje z neho naše hospodárstvo aj celá spoločnosť.
- Nemať Schengen stojí veľa peňazí: už len hodina času stráveného čakaním na vnútorných hraniciach môže podniky poľahky stáť 3 miliardy EUR ročne.
- Vrátiť sa k plne funkčnému schengenskému priestoru bez kontrol na vnútorných hraniciach nám umožní len silnejšia ochrana vonkajších hraníc.

MÝTUS EÚ BRÁNI MIMOVLÁDNYM ORGANIZÁCIÁM ZACHRAŇOVAŤ ŽIVOTY NA MORI.

FAKT EÚ UZNÁVA, ŽE MIMOVLÁDNE ORGANIZÁCIE ZOHRALI PRI ZÁCHRANE ŽIVOTOV NA MORI KLÚČOVÚ ÚLOHU.

- Všetky plavidlá pôsobiace v oblasti Stredozemného mora však musia dodržiavať platné právne predpisy. Do líbyjských teritoriálnych vôd nemôžu vstúpiť žiadne plavidlá bez povolenia líbyjských orgánov. Z tohto dôvodu sa EÚ domnieva, že je vhodnejšie spolupracovať na posilňovaní schopnosti líbyjskej pobrežnej stráže vykonávať pátracie a záchranné operácie v oblasti, za ktorú je zodpovedná a kde dochádza k väčšine núdzových prípadov.
- EÚ sa snaží zachraňovať životy a rozkladať obchodný model prevádzачov. Operácie EÚ už na mori zachránili takmer 730 tisíc životov.
- Náš cieľ je jasný: musíme zastaviť neregulárne toky a nahradiť ich regulárnou a usporiadanou migráciou.

MÝTUS EÚ BRÁNI VRÁTENIU MIGRANTOV, KTORÍ PÁCHAJÚ TRESTNÉ ČINY

FAKT PRÍSNE PRAVIDLÁ EÚ ZABEZPEČUJÚ, ŽE ZLOČINCI Z RADOV MIGRANTOV STRATIA ŠTATÚT.

- Migranti, ktorí spáchajú trestné činy, čelia stihaniu podľa trestného práva ako ktokoľvek iný.
- Ak niekto predstavuje hrozbu pre bezpečnosť členského štátu alebo bol odsúdený za obzvlášť závažný trestný čin, právne predpisy EÚ umožňujú členským štátom zamietnuť jeho žiadosť o azyl alebo mu odňať štatút utečenca.
- Komisia navrhla posilniť tieto pravidlá tak, aby boli členské štáty v týchto prípadoch povinné konať.
- Takéto osoby nemajú v žiadnom prípade právo na pobyt v Európe a musia byť vrátené do svojich krajín pôvodu.

MÝTUS MIGRANTI PRENÁŠAJÚ CHOROBY.

FAKT TVRDENIE, ŽE MIGRANTI PRENÁŠAJÚ CHOROBY, SA NEZAKLADÁ NA PRAVDE.

- Hoci s migráciou a cestovaním sa môžu spájať zdravotné riziká, a to aj pri ceste z Európy, v posledných rokoch sa v súvislosti s migráciou nevyskytli žiadne pandémie.

MÝTUS MIGRANTI SÚ PRE EKONOMIKU ZÁŤAŽOU.

FAKT MIGRANTI SÚ PRE SPOLOČNOSŤ CELKOVO SKÔR PRÍNOS AKO ZÁŤAŽ.

- Správne riadenie migrácie prináša mnoho výhod, podnecuje v pôvodných aj cieľových krajinách hospodársky rast a obohacuje naše spoločnosti. Kultúrna výmena môže vytvárať mierové prostredie – svedčí o tom aj príklad Európskej únie.
- Migranti a utečenci pracujú vo verejných službách a vytvárajú nové podniky, takže prispievajú k ekonomikám ako zamestnanci aj ako podnikatelia.

MÝTUS EÚ ZVERUJE ZODPOVEDNOSŤ ZA OCHRANU SVOJICH HRANÍC TRETÍM KRAJINÁM.

FAKT MIGRÁCIA SA NESTALA PEVNOU SÚČASŤOU NAŠICH CELKOVÝCH VZŤAHOV SO ZAHRANIČNÝMI PARTNERMI PRETO, ABY SME NA NICH PRENIESLI ZODPOVEDNOSŤ.

- Naša spolupráca s partnermi sa riadi zásadou skutočného partnerstva rovných a jej cieľom je riešiť spoločné výzvy.
- Usilujeme sa o zlepšenie kapacít riadenia hraníc, ale aj ochranu a podporu ohrozených ľudí, záchranu životov na mori, boj proti obchodovaniu s ľuďmi a prevádzkačstvu migrantov a zlepšovanie miestnych hospodárstiev a živobytia.

MÝTUS Z MIGRAČNÝCH FONDŮV EÚ SA FINANCUJÚ AUTORITÁRSKE REŽIMY.

FAKT FINANČNÉ PROSTRIEDKY SÚ URČENÉ ĽUĐOM V NÚDZI, NIE VLÁDAM.

- Napríklad príjemcami prostriedkov z trustového fondu EÚ pre Afriku sú migranti a nútené vysídlení ľudia a ich pôvodné aj hostiteľské komunity. V roku 2018 získali takmer 90 % prostriedkov rozvojové organizácie, organizácie OSN a mimovládne organizácie.
- Do rúk autoritárskych režimov nejde ani cent.
- Podpora EÚ zároveň podlieha prísnemu monitorovaniu a normám. Európsky parlament, 28 členských štátov a Dvor audítorov sledujú každé vynaložené euro.